

Pracownia Dokumentacji Konserwatorskiej Stolarstwa Artystycznego
Kazimierz Czepiel
30-147 Kraków, ul. Na Błonie 13/141
NIP 677-121-39-61, tel. 637-68-14

**Program konserwacji bramy głównej do budynku
Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II St.
im. F. Chopina przy ul. Basztowej nr 6 w Krakowie**

Małopolski
Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Krakowie
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 2A

UZGODNIONO
26 LIS. 2014

dnia
dotr. OZK. 5142.1126.2014KU
pzw. m 1113/14

Opracował: mgr Kazimierz Czepiel

KAZIMIERZ CZEPIEL
KONSERWATOR ZABYTKÓW
mgr historii sztuki UJ
technik stolarstwa artystycznego
upr. konserwatorskie P.S.O.Z. 164/94
30-147 Kraków, ul. Na Błonie 13/141
tel. (012) 37 68 14 NIP 677-121-39-61

Kraków, listopad 2014 r.

Kazimierz Czepiel

Spis zawartości dokumentacji

- I Karta Tytułowa
- II Informacje wstępne
- III Brama główna, opis inwentaryzacyjny
Stan zachowania
Program prac konserwatorskich
Przedmiar robót
- IV Wiatrołap, opis inwentaryzacyjny
Stan zachowania
Program prac konserwatorskich
Przedmiar robót
- V Dokumentacja fotograficzna

I Karta tytułowa

Identyfikacja obiektu: brama główna do budynku Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II St. im. F. Chopina przy ul. Basztowej nr 6 w Krakowie, pierwotnie Siedziba Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń „Florianka”

Czas powstania : Budynek murowany z lat 1868 (przebudowa pałacyku Wysokiego na cele Towarzystwa), rozbudowa budynku frontowego i skrzydła 1879, *proj. Tomasz Pryliński i Tadeusz Stryjeński*, dziedziniec i aula 1884 – 1886, *proj. Tomasz Pryliński*.¹

Wpis do Rejestru Zabytków: A-183 z 21.09.1961 r.

Autor: Tomasz Pryliński, Tadeusz Stryjeński

Własność : Gmina Kraków

Użytkownik : Szkoła Muzyczna I stopnia

Dane dotyczące prac konserwatorskich:

Rodzaj prac: Program konserwacji bramy wejściowej do budynku Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II St. im. F. Chopina przy ul. Basztowej nr 6 w Krakowie

Zamawiający: Państwowa Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II St. im. F. Chopina przy ul. Basztowej 6 w Krakowie.

Wykonawca: Pracownia Dokumentacji Konserwatorskiej Stolarstwa Artystycznego Kazimierz Czepiel, 30 -147 Kraków, ul. Na Błonie 13/141,

Autorzy prac: technik stolarstwa artystycznego mgr Kazimierz Czepiel
zaśw. WUOZ 164/94

Dane dotyczące dokumentacji:

opisowa: stron : 7
fotograficzna: zdjęć 10 szt.

¹ Zabytki architektury i budownictwa w Polsce, Kraków, wyd. Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków 2007.

II Informacje wstępne

Obecny kształt budynku został zaprojektowany w kostiumie renesansowym przez Tomasza Prylińskiego² i Tadeusza Stryjeńskiego³ w roku 1879, aula pochodzi z lat 1884-86.

Obydwie bramy, do budynku nr 6 i nr 8, stanowią integralną część autorskiego projektu architektonicznego, pozostały w fasadzie jako jedyne oryginalne detale drewniane po renowacji obiektu na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku⁴. W wystroju fasad kamienic ulicy Basztowej na odcinku od ul. Krowoderskiej do ulicy Łobzowskiej – stanowią bardzo ważny element dekoracyjny.

III Opis inwentaryzacyjny obiektu, brama wejściowa

Brama o wymiarach 2,70 x 5,70 m, dwuskrzydłowa z naświetlem. Skrzydła od strony fasady filunkowe: w środkowej części płaskorzeźbiona rozeta w profilowanym okrągłym obramowaniu, pod rozetą i nad rozetą prostokątne filunki obramowane głębokimi profilami. Wokół filunków rytmicznie rozmieszczone małe płaskorzeźbione rozetki. Kompozycja wsparta na wydatnym prostym cokole. Naświetle skonstruowane jako

² Tomasz Pryliński (1842-1895), architekt krakowski, konserwator zabytków- istnieje bogata literatura związana z jego działalnością - patrz: Polska Bibliografia Sztuki 1801-1944 T. IV cz.2 Architektura, IS PAN, Warszawa 2001, poz.5103,10475; cz.1 poz.2691,4329-4333,4767; S.Łoza, Architekci i Budowniczowie w Polsce, Warszawa 1954; w Krakowie projektował m.in. gmach Krakowskiego Towarzystwa Ubezpieczeń (Florianka) ze Stryjeńskim, Zakład Helclów, kasyno przy ul. Zybkiewicza, restauracja i przebudowa Sukiennic, kaplica cmentarna na cmentarzu Rakowickim, restauracja i przebudowa Willi Decjusza, jako konserwator wykonał szkice do pomiarów inwentaryzacyjnych Zamku Królewskiego na Wawelu i wielu innych obiektów krakowskich (patrz przyp. nr 5), w Przemyśle wykonał restaurację katedry, w Wadowicach fasadę kościoła. (Łoza, Architekci i Budowniczowie w Polsce)

³ Stryjeński Tadeusz: . **P r a c e d a t o w a n e.** 1873 – przy budowie dworca w Budapeszcie; 1874 – szkoła rolnicza w Limie; 1880 – odnowienie pałacyku w Woli Justowskiej; 1882- odnowienie katedry we Włocławku (wspólnie z K. Wojciechowski); 1884 – pałac Wołodkiewicza przy ul. Lubicz w Krakowie (wspólnie z W.Ekielskim); 1886 – odnowienie prałatołki przy kościele Mariackim w Krakowie; 1887- 1894 – gruntowna przebudowa pałacu w Balicach; 1889-1891 – odnowienie kościoła Mariackiego w Krakowie; 1890 – schronisko im. Aleksandra Lubomirskiego przy ul. Rakowickiej w Krakowie; 1893 – kaplica górników w Bochni; 1896- Powiatowa Kasa Oszczędności przy ul. Pijarskiej w Krakowie; 1898-1902 – restauracja zamku w Baranowie; 1903-1905- kościół karmelitów przy ul. Rakowickiej i klasztor karmelitanek bosych przy ul. Łobzowskiej w Krakowie (wspólnie z F. Mączyńskim); 1906 – Izba Przemysłowo – Handlowa przy rogu ul. Basztowej i Długiej (wspólnie z F. Mączyńskim); 1906- przebudowa Starego Teatru w Krakowie; 1908 – klatka schodowa w Muzeum Techniczno-Przemysłowym w Krakowie; 1908 – dobudowa 3 piętra kamienicy nr 8 przy ul. Św. Jana w Krakowie; 1910 – lecznica związkowa przy ul. Garncarskiej w Krakowie (wspólnie z F. Mączyńskim); 1921- Bazar Polski w Krakowie (wspólnie z tymże); 1924 – spółdzielnia mieszkaniowa przy ul. Jabłonowskich w Krakowie; 1928- projekt konkursowy szpitala miejskiego w Bydgoszczy wspólnie z Kostaneckim.

P r a c e n i e d a t o w a n e. Muzeum Czapskich przy ul. Wolskiej (obecnie Manifestu Lipcowego, *Marszałka Józefa Piłsudskiego*) w Krakowie; Muzeum Przemysłowe w Krakowie (oprócz fasady); odnowienie kościoła Św. Krzyża w Krakowie (wspólnie z Zygmuntem Hendlem); przebudowa zamku w Żywcu (wspólnie z F. Mączyńskim); odnowienie i częściowa przebudowa pałacu (spalonego w 1945 r i częściowo rozebranego) w Porębie Żegoty (pow. Chrzanów). **Łoza.**

⁴ Prace były wykonywane na podstawie projektu opracowywanego w *Miejskim Biurze Projektów w Krakowie przy ul. Mogińskiej*. Projekt zatwierdzony w r. 1985. Prace budowlane oraz wymianę okien wykonywała nieistniejąca obecnie F-ma RENKON z Nowej Huty. Konserwację stolarki okiennej i drzwiowej w auli „Florianki”, wraz z wymianą ozdobnych parkietów taflowych i wymianą tapicerki ścian wykonywała Pracownia Konserwacji Rzemiosła PKZ pod kierunkiem Stanisława Paciorka, następnie Kazimierza Czepiela.

jedna kwadra podzielona sześciokątami ułożonymi w kompozycję z odwróconych rombów obramowanych bordiurą z ułożonych przemienne prostokątów i kwadratów.

Stan zachowania

Na skutek działania warunków atmosferycznych farba na powierzchni bramy uległa miejscowemu spęcherzeniu i złuszczeniu do warstwy drewna. Odsłonięte drewno narażone jest na działanie wilgoci co powoduje jego spęcznienie i w konsekwencji dalsze łuszczenie farby. Jak widać z odsłoniętych warstw, brama po gruntownej renowacji na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku, była jeszcze raz malowana farbą brązową, jaśniejszą, niezgodną kolorystycznie z ustaleniami konserwatorskimi z czasów ostatniego kapitalnego remontu. Kolorystyka stolarki okiennej i drzwiowej w fasadzie Florianki ustalona została na kolor ciemnego brązu. W tym też kolorze utrzymana jest bliźniacza brama Florianki pod adresem Basztowa 8, jak też odtworzone w roku 2013 skrzynkowe okna.

W bramie brak oryginalnej klamki, skradziona.

Program prac konserwatorskich

Na powierzchni bramy istnieją dwie warstwy kolorystyczne : pierwsza – ciemny brąz - oryginalna, druga wtórna – jaśniejszy brąz. W czasie planowanego remontu bramy należy przywrócić kolor oryginalny. Numer farby należy zastosować wg numeru farby położonej na odtworzonych oknach.

Warstwy farby na powierzchni bramy są cienkie i nie ma potrzeby ich usuwania do czystego drewna, należy istniejące farby szlifować (na mokro) do stanu idealnej gładkości, spęcherzone i łuszczące się usunąć do czystego drewna. Pęknięcia drewna wypełnić na kleju listewkami (szpanami). Ubytki farby szpachlować i szlifować. Malować w kolorze wg numeru farb położonej na oknach. Farbę stosować ftalową lub alkidową półmatową, nie należy stosować farb o innej bazie , ponieważ istniejące na bramie warstwy są przyrządzone na bazie żywicy syntetycznych ftalowych.

Brakującą klamkę zrekonstruować wg oryginalnej klamki z bramy pod adresem Basztowa 8. Istniejące oryginalne zasuwki wymontować, oczyścić przy pomocy nafty, od zewnątrz zabezpieczyć czarną farbą antykorozyjną, mechanizmy nasmarować towotem. Prace wykonywać na miejscu bez demontażu bramy. Prace z uzyskaniem pozwolenia na zajęcie chodnika.

**Przedmiar robót na konserwację bramy głównej
o wymiarach 2,70 x 5,70 m = 15,40 m² w rzucie,
30,80 m² dwustronnie**

L.p.	Podstawa wyceny	Wyszczególnienie czynności	J. m.	Płóść
1.	TZKNC V/15/2a	Przygotowanie pow. pod malowanie bez usuwania przemalowań (szlifowanie na mokro, szpachlowanie = pow. całkowita dwustronna 30,78 m ² w tym gładka 60% całości)	m ²	18,46
2.	J.w. 2d	J.w. lecz profilowana (40 % całości)	m ²	12,31
3.	J.w. T. 2. 2b	Oczyszczenie i klejenie pęknięć w deskach wraz ze szpanowaniem.	mb	10
4.	TZKNC/XVII/10/4a	Doprowadzenie do właściwego kształtu mechanizmów zamykających (2 zsuwy czołowe, z demontażem i montażem, oczyszczeniem, nasmarowaniem, zabezpieczeniem antykorozyjnym, regulacją funkcji po zamontowaniu.	dcm ²	10
5.	Szacunkowo	Rekonstrukcja klamek z szyldami	kpl	1
6.	TZKNC/III/T.9.2a	Gruntowanie i 2x malowanie	m ²	30,78

IV Wiatrolap

Przeszklona, drewniana przegroda za bramą główną, zatrzymująca przepływ zimnego powietrza do wnętrza budynku po otwarciu bramy (*łapie wiatr*).

Konstrukcja wykonana z drewna iglastego, przedzielona profilowanym ślemieniem na część dolną stanowiącą trzy skrzydła drzwiowe, z których środkowe jest wahadłowe - i część górną stanowiącą trójdzielne naświetle podzielone szczeblinami na dziewięć przeszklonych pól. Skrzydła drzwiowe dołem filunkowe górą przeszklone.

Konstrukcja jest integralną, oryginalną częścią wystroju sieni.

Stan zachowania

Łuszczące się, odpadające warstwy jaśniejszej brązowej farby – odsłaniają warstwę ciemnej brązowej farby z okresu kapitalnego remontu obiektu na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku. Złuszczone farby sprawiają bardzo niekorzystne wrażenie estetyczne.

Z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa szkole – nastąpiła zmiana kierunku otwierania drzwi : z wahadłowych – na rozwiernie. Pojawiła się w związku z tym nieestetyczna, prowizoryczna, metalowa listwa przymykowa oraz nieestetyczna aluminiowa gałka drzwiowa.

Program prac konserwatorskich

W czasie planowanego remontu wiatrolapu należy przywrócić kolor oryginalny. Numer koloru zastosować wg farby położonej na odtworzonych oknach.

Istniejącą farbę należy szlifować „na mokro” do stanu idealnej gładkości, następnie szpachlować, szlifować i malować farbą ftalową lub alkidową półmatową.

Zlikwidować prowizoryczne metalowe listwy przymykowe i zastąpić listwą drewnianą, profilowaną, zamontowaną na całej długości skrzydła drzwiowego. Wymienić gałkę na mosiężną.

**Przedmiar robót na konserwację wiatrolapu
o wymiarach 2,70 x 5,70 m = 15,40 m² w rzucie,
30,80 m² dwustronnie**

L.p.	Podstawa wyceny	Wyszczególnienie czynności	J. m.	Ilość
1	TZKNC V/15/2a	Przygotowanie pow. pod malowanie bez usuwania przemalowan (szlifowanie na mokro, szpachlowanie = pow. całkowita dwustronna 30,78 m ² w tym gładka 60%) pow. szklona 50%	m ²	18,46
2.	J.w.2d	J.w. lecz profilowana (40 % całości), pow. szklona 50%	m ²	12,31
3.	J.w.T.2.2b	Oczyszczenie i klejenie pęknięć w deskach wraz ze szpanowaniem.	mb	10
4.	TZKNC/XVII/10/4a	Doprowadzenie do właściwego kształtu mechanizmów zamykających (2 zsuwy czołowe, z demontażem i montażem, oczyszczeniem, nasmarowaniem, zabezpieczeniem antykorozyjnym, regulacją funkcji po zamontowaniu.	dcm ²	10
5.	TZKNC/III/T.9.2a	Gruntowanie i 2x malowanie (pow. szklona 50%)	m ²	30,78

Fot. 1. Kraków, ul. Basztowa 6. Stan zachowania cokołu bramy głównej.

Fot. 2. Kraków, ul. Basztowa 6. Stan zachowania bramy głównej. Złuszczenia farby ukazują ciemnobrązowy oryginalny kolor.

Fot. 3. Kraków, ul. Basztowa 6. Stan zachowania bramy głównej. Złuszczenia farby odsłaniają drewno.

Fot. 4. Kraków, ul. Basztowa 6. Stan zachowania bramy głównej. Złuszczenia farby odsłaniają warstwy drewna co powoduje przenikanie wilgoci i odpadanie farby.

Fot. 5. Kraków, ul. Basztowa 6. Stan zachowania bramy głównej. Złuszczenia farby odsłaniają warstwy drewna co powoduje przenikanie wilgoci i odpadanie farby.

Fot. 6. Kraków, ul. Basztowa 8. Oryginalna klamka drzwiowa, wzór do rekonstrukcji klamki dla bramy pod adresem ul. Basztowa 6.

Fot. 7. Kraków, ul. Basztowa 6. Zabytkowy wiatrołap w sieni budynku.

Fot. 8. Kraków, ul. Basztowa 6. Zabytkowy wiatrołap w sieni budynku, stan zachowania.

Fot. 9. Kraków, ul. Basztowa 6. Zabytkowy wiatrołap w sieni budynku. Złuszczenia farby pokazują pierwotny ciemnobrązowy kolor.

Fot. 10. Kraków, ul. Basztowa 6. Zabytkowy wiatrołap w sieni budynku. Wtórna, prowizoryczna listwa przymykowa, wtórna aluminiowa gałka drzwiowa.